

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

30.07.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 лип. Автори книг і бібліотеки зможуть доєднатися до «Тисячovesни» в 2027р – Бережна. – Інф.](#)

[Україна молода. – 2026. – 29 лип. Нагорода ПЦУ – поету. Андрій Демиденко став повним кавалером ордена князя Володимира. – Вакуленко Л.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 29 лип. В Україні стартує масштабне опитування молоді про роль культури під час війни. – Асадчева Т.](#)

Вшанування пам'яті

[NV. –2026. – 29 лип. У Києві відкрили постійну інсталяцію пам'яті жертв російського теракту в Оленівці. – Пасічник К.](#)

[Український тиждень. – 2026. – 29 лип. У Києві відкрилася документально-мистецька виставка про теракт в Оленівській виправній колонії. – Нестелеєв М.](#)

[Україна молода. – 2026. – 29 лип. Маріуполь 2022 року. Щоденник Катерини Савенко допоможе покарати російських воєнних злочинців. – Кохан Л.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 29 лип. У Києві вшанують пам'ять Лесі Українки. – Катаєва М.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Український тиждень. – 2026. – 29 лип. Фабрика синтетичних першоджерел: як Росія вчить штучний інтелект говорити її мовою. – Боловськ Н.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 29 лип. Дослідження: ШІ відтворює російські фейки. – Кобеньок О.](#)

Мовні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 лип. Поліція Київщини перевіряє відео з танцями неповнолітніх під російську музику на «Алеї Слави». – Інф.](#)

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

Віледж Україна. – 2026. – 29 лип. Кличко підтримав петицію проти будівництва паркінгу на Пейзажній алеї. – Гуржий В.

Музика

Віледж Україна. – 2026. – 29 лип. Саша Чемеров співає партію Каті Chilly у лайві «Понад хмарами». – Головань Д.

Візуальні мистецтва

Фокус.–2026. – 29 лип. Виставка сучасної фотографії «Коло кольору» на ВДНГ: від колажів до рентгенівських знімків. – Рудько О.

Vogue. – 2026. – 29 лип. Подорож уздовж Дніпра: у Великій Британії виходить нова фотокнига про Україну. – Інф.

Кіномистецтво. Кінопрокат

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 лип. Український оскарівський комітет оголошує приймання заявок претендента на «Оскар» від України. – Інф.

NV. –2026. – 29 лип. За Перемогу, Тиша лиманів та Рятуй. Одеський міжнародний кінофестиваль оголосив фільми Національної конкурсної програми. – Найденко Ю.; Віледж Україна. – 2026. – 29 лип. Одеський кінофестиваль оголосив національну конкурсну програму. До неї увійшло 14 фільмів. – Гуржий В.

Укрінформ. – 2026. – 29 лип. В Україні екранізують антиутопію «Око прірви» Валерія Шевчука. – Інф.

Що пишуть про скандал довкола кіновиробництва польської історичної драми «Санаторій Горького. Поєдинок» (польськ. – «Pojedynek») на яке Державне агентство з питань кіно витратило державні гроші

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 29 лип. Українське Держкіно виділило понад 18 млн грн на польський фільм. І це лише офіційні дані. – Москаленко Ю.

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 29 лип. Польський «Санаторій Горького»: Держкіно віднесло Катинську трагедію до історії України, а сам фільм назвало «національним». – Москаленко Ю.

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 29 лип. Держкіно причетне до зйомок польського фільму «Санаторій Горького. Поєдинок»: яка вигода для України. – Москаленко Ю.

Література. Книговидання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 лип. Гендиректор «Ранку» запропонував уряду сім кроків для підтримки книжкової галузі. – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 29 лип. У Харкові відбудеться фестиваль Літературний Ярмарок. – Інф.

Музейна справа

[NV. –2026. – 29 лип. Музеї Херсона та Дніпра потрапили до рейтингу 25 найвпливовіших музеїв світу за версією MuseumWeek 2026. – Пасічник К.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 29 лип. У столичному музеї відкриють виставку до 130-річчя збірки Івана Франка «Зів'яле листя». – Асадчева Т.](#)

Охорона культурної спадщини

[Укрінформ. – 2026. – 30 лип. У Міністерстві культури обговорили подальший розвиток заповідника «Києво-Печерська лавра». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 29 лип. В Ужгородському скансені відкрили відреставровану каплицю XIX століття. – Інф.](#)

Релігія

[NV. –2026. – 29 лип. «Неможливо гарантувати безпеку». МЗС України застерегло хасидів від паломництва до Умані на свято Рош га-Шана. – Шолян В.; Фокус.–2026. – 29 лип. «Їдьте на свій страх і ризик»: МЗС звернулося до хасидів щодо паломництва в Умань. – Позняковська Д.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 лип. МЗС України закликає хасидів утри-матися від паломництва до Умані на Рош га-Шана. – Інф.](#)

Культура національних меншин. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2026. – 30 лип. На виставці в Любляні представляють український рушник, врятований із зони бойових дій. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 29 лип. Український дитячий ансамбль виступив у мерії Марракеша. – Інф.](#)

Міжнародне співробітництво

[Вечірній Київ. – 2026. – 29 лип. Музей Alte Pinakothek у Мюнхені запустив україномовний аудіо гід. – Асадчева Т.; Укрінформ. – 2026. – 29 лип. У мюнхенській Старій пінакотекі запрацював україномовний аудіогід. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 29 лип. Посольство України в Бельгії закликає організаторів «Ночі музеїв в Антверпені» скасувати виступ росіянки. – Інф.](#)

[NV. –2026. – 29 лип. Режисерка Анастасія Фалілеєва звинуватила колишнього партнера у зґвалтуванні. – Пасічник К.](#)

[Українська літературна газета. – 2026. – 29 лип. 13 романів від авторів із 7 країн світу: Букерівська премія представила довгий список номінантів 2026 року. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 29 лип. Букерівська премія оголосила лонглист номінантів. – Інф.](#)

Українська літературна газета. – 2026. – 29 лип. ChatGPT почав відхиляти запити на створення текстів у стилі відомих авторів, – Ars Technica. – Інф.

Загальні питання

Интерфакс-Україна. – 2026. – 29 лип. Автори книг і бібліотеки зможуть доєднатися до «Тисячovesни» в 2027р – Бережна. – Інф.

У зв'язку з цим, на думку віцепрем'єр-міністра України з питань гуманітарної політики України – міністерки культури України Тетяни Бережної, важливо спільно із професійною спільнотою напрацювати архітектуру нового напрямку програми. Зі свого боку заступниця міністра культури Богдана Лаюк заявляла, що Мінкультури хотіло б, щоб програма «Тисячovesна» в 2027 році підтримувала видання паперових і аудіокниг, а також літературні фестивалі і ярмарки. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1188930.html>

Україна молода. – 2026. – 29 лип. Нагорода ПЦУ – поету. Андрій Демиденко став повним кавалером ордена князя Володимира. – Вакуленко Л.

У день його ювілею митрополит Київський і всієї України, предстоятель Православної церкви України Єпіфаній за заслуги перед Церквою і побожним українським народом удостоїв поета орденом святого рівноапостольного князя Володимира I ступеня. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/194749/>

Вечірній Київ. – 2026. – 29 лип. В Україні стартує масштабне опитування молоді про роль культури під час війни. – Асадчева Т.

Громадська організація «Інститут культури України» оголосила про початок Всеукраїнського соціологічного онлайн-дослідження. Це перший етап комплексного проєкту «Молодь ідентичності: культура, що об'єднує Україну», покликаною вивчити запити та досвід сучасної молоді в умовах нових викликів. Повномасштабна війна, вимушене переміщення мільйонів людей та розрив звичних соціальних зв'язків критично загострили потребу в нових інструментах єднання суспільства. Саме тому дослідники прагнуть з'ясувати, як культура впливає на формування громадянської свідомості молоді, зміцнює соціальну згуртованість та стимулює активну участь у громадському житті країни. Отримані дані узагальнять в аналітичному звіті із практичними рекомендаціями. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/130457/>

Вшанування пам'яті

NV. –2026. – 29 лип. У Києві відкрили постійну інсталяцію пам'яті жертв російського теракту в Оленівці. – Пасічник К.

28 липня, в четверті роковини теракту РФ в Оленівці та в День вшанування пам'яті страчених і закатованих у полоні на Михайлівській площі у Києві відкрили постійну інсталяцію пам'яті жертв російського теракту в Оленівці. Інсталяція складається зі скульптури 28.07 – дати, коли окупанти

вбили українських захисників, які перебували в полоні в Оленівці. Скульптуру створили митці з креативної агенції TS/D Agency. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/socium/instalyaciya-pam-yati-zhertv-teraktu-v-olenivci-vidkrilasya-u-kiyevi-mihaylivska-ploshcha-50628181.html>

Український тиждень. – 2026. – 29 лип. У Києві відкрилася документально-мистецька виставка про теракт в Оленівській виправній колонії. – Нестелєс М.

До Дня пам'яті українських військових і цивільних, які загинули, були закатовані чи страчені в полоні, у київському просторі «Млин» відкрилася документально-мистецька виставка «Оленівка». Експозиція присвячена трагедії в Оленівській виправній колонії, де в ніч з 28 на 29 липня 2022 року загинули українські військовополонені. Виставка працюватиме до 3 серпня, після чого її представлять за кордоном у межах міжнародного турне. Її мета – привернути увагу світової спільноти до трагедії, домогтися поновлення незалежного міжнародного розслідування та підтримати зусилля зі звільнення українських військовополонених. Експозиція об'єднує документи, архівні матеріали, свідчення очевидців, художні інсталяції та аудіовізуальні проекти. Окрему частину виставки становить інсталяція з портретами очей українських полонених, поруч із якою відвідувачі можуть залишити власні послання. Виставка присвячена не лише подіям в Оленівці. Вона звертає увагу на систематичні порушення норм міжнародного гуманітарного права, необхідність захисту людської гідності, встановлення правди та повернення всіх українських військовополонених. Кожен показ виставки в Україні та за її межами супроводжуватиметься адвокаційними заходами із закликом відновити незалежне міжнародне розслідування трагедії. Докладно:

<https://tyzhden.ua/u-kyievi-vidkrylasia-dokumentalno-mystetska-vystavka-pro-terakt-v-olenivskij-vypravnij-kolonii/>

Україна молода. – 2026. – 29 лип. Маріуполь 2022 року. Щоденник Катерини Савенко допоможе покарати російських воєнних злочинців. – Кохан Л.

Нещодавно у Музеї історії міста Києва презентували «Щоденник Катерини Савенко». До книги увійшли 34 записи, які мешканка Маріуполя робила від першого дня повномасштабного вторгнення росії під час облоги міста навесні 2022 року. До кінця літа у Музеї історії міста Києва триває документальна виставка, на якій показують щоденник Катерини Савенко та спогади Володимира Величка з Маріуполя. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/194752/>

Вечірній Київ. – 2026. – 29 лип. У Києві вшанують пам'ять Лесі Українки. – Катаєва М.

Напередодні роковин від дня смерті письменниці Публічна бібліотека імені Лесі Українки міста Києва спільно з Музеєм видатних діячів української культури традиційно проведе пам'ятні заходи. Ця традиція вже багато років

об'єднує музейників, бібліотекарів, науковців, митців і всіх, для кого ім'я Лесі Українки є не лише сторінкою історії, а живою духовною силою сучасної України. Зокрема 2 серпня можна провести вечір із живою музикою у Публічній бібліотеці імені Лесі Українки. На сцені виступатиме «Мистецький акваріум», музична спільнота, яка виконує авторські пісні композиторки Анастасії Богінської, інструментальні композиції та сучасні музичні інтерпретації творів українських письменників. У програмі – композиції на слова Лесі Українки. До слова, 24-25 липня у Звягелі відбулися Міжнародне свято літератури і мистецтв «Лесині джерела» та Перший Всеукраїнський культурний форум «Код національної культури». Упродовж п'яти стратегічних панелей учасники обговорювали сучасні виклики культурної політики, культурну дипломатію, роль культури у зміцненні суспільної стійкості, розвиток громад, а також сучасне прочитання спадщини Лесі Українки. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/130464/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Український тиждень. – 2026. – 29 лип. Фабрика синтетичних першоджерел: як Росія вчить штучний інтелект говорити її мовою. – Боловськ Н.

Наприкінці червня 2026 року агенція Bloomberg [опублікувала](#) розслідування на основі витоку 73 внутрішніх документів московської агенції Social Design Agency (SDA). Цю структуру США, Велика Британія та ЄС уже давно внесли до санкційних списків за координацію проросійських інформаційних операцій. Документи, що потрапили до витоків, описують проєкт «Project 2026», мета якого – не просто поширення дезінформації в соцмережах, а створення паралельної інформаційної екосистеми для впливу на результати онлайн-пошуку й відповіді систем штучного інтелекту. Ця історія демонструє не лише масштаб і винахідливість російських інформаційних операцій, а й ширшу тенденцію: штучний інтелект дає змогу змінювати уявлення людей про реальність, витрачаючи мінімум ресурсів... Журналісти Bloomberg знайшли три сайти у стилі «Вікіпедії», запущені на початку 2026 року й пізніше заблоковані хостинг-провайдером. Один із проєктів був орієнтований на Вірменію... Інший, масштабніший проєкт стосувався Німеччини... Іще одним проєктом агенції Social Design Agency є Ruwiki – російськомовний клон «Вікіпедії», запущений ще 2023 року, контент якого відображає кремлівську позицію щодо війни проти України... Усі ці сайти створювалися із вельми конкретною метою: це спосіб російської пропагандистської машини проникнути в популярні чатботи й пошукові системи... Водночас моделі, що працюють з менш поширеними мовами, захищені значно гірше від подібних впливів, адже часто командам довіри й безпеки відповідних онлайн-сервісів часто бракує фахівців, здатних ідентифікувати та відсіяти маніпулятивні джерела, що поширюються не англійською мовою... Проєкт SDA та продукування синтетичного контенту під виглядом першоджерел є прямим наслідком того, як сьогодні люди споживають

новини... Щорічний звіт Digital News Report Оксфордського інституту Reuters про медіаспоживання, оприлюднений у червні 2026 року, засвідчив, що вперше соціальні мережі випередили всі інші джерела новин, зокрема традиційні медіа, і стали основним способом отримання новинної інформації. Саме їх обрали 54 % опитаних. ШІ-чатботи поки що не витіснили традиційні медіа: лише 1 % респондентів назвали ці ШІ-інструменти своїм основним джерелом новинної інформації... Водночас вони швидко набирають популярності як допоміжний інструмент медіаспоживання... Головна проблема в зміні патернів медіаспоживання – не сам факт використання ШІ, а те, що відбувається після отримання відповіді. Лише 4 % користувачів чатботів регулярно переходять за посиланням до першоджерела, тоді як для пошукових систем цей показник становить 19 %, а для соцмереж – 17 %... Ще недавно індустрія оптимізації сайтів для пошукових систем (Search Engine Optimization -SEO) була спрямована на те, аби сайти могли піднятися якомога вище в пошуковій видачі Google. Тепер «Project 2026» показав, що логіка оптимізації, якою послуговуються пропагандисти, полягає в тому, аби потрапити не в топи пошукової видачі, а у відповіді, які сформує штучний інтелект... Завдання пропагандистів полягає в тому, щоб під час навчання або пошуку в реальному часі ШІ підхоплював потрібні формулювання й відтворював їх як достовірні факти... Якщо класична пропаганда намагалася переконати безпосередньо людину, яка споживає контент, то зараз мішенню пропаганди стає сама інформаційна екосистема, з якої штучний інтелект черпає знання. І одночасно із цим ця тактика руйнує правдиву професійну журналістику... Опосередкованим помічником пропагандистів в цьому процесі стала пошукова система Google... Це робить атаку на джерела особливо небезпечною: якщо інформаційний простір буде системно засмічений мережами псевдоавторитетних ресурсів на кшталт «Project 2026», людині дедалі складніше буде відрізнити справжній наратив від штучно сконструйованого. Фактично йдеться про спробу впливати не лише на те, що люди читають сьогодні, а й на те, що системи штучного інтелекту вважатимуть правдою завтра... Застереження експертів про проблеми для користувачів, що послуговуються не англійською мовою, є особливо актуальними для України... Фактично йдеться про новий рівень інформаційної війни... У світі, де фейки створюють за лічені хвилини, а генеративний ШІ здатен надати їм переконливого вигляду й навіть зімітувати «першоджерело», роль професійних медіа, які перевіряють факти, встановлюють походження інформації та документують її джерела, стає критично важливою... У цьому парадокс епохи генеративного ШІ: що більше інформаційний простір автоматизується, то більшої цінності набувають інституції, здатні перевіряти факти й викривати маніпуляції... У цій боротьбі сторони апріорі перебувають у нерівних умовах... Тому протидія подібним мережам повинна вестися не лише на рівні окремих матеріалів, а на рівні інституцій – платформ, регуляторів і фактчекінгових організацій, які здатні виявляти й блокувати такі мережі системно. Докладно:

<https://tyzhden.ua/fabryka-syntetychnykh-pershodzherel-iak-rosiia-vchyt-shtuchnyj-intelekt-hovoryty-ii-movoju/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 29 лип. Дослідження: ШІ відтворює російські фейки. – Кобеньок О.

Аналітичний центр Demos заявив: чатботи зі штучним інтелектом стають новим каналом поширення пропаганди, а окремі моделі відтворюють або підсилюють російські дезінформаційні наративи. Такого висновку дослідники дійшли після аналізу 3 тис. відповідей п'яти AI-моделей. За даними Demos, приблизно одна з шести відповідей AI-моделей підтримувала або підсилювала твердження r-FBI (Foundation to Battle Injustice – російської пропагандистської структури, створеної Євгеном Пригожиним, яка перебуває під санкціями Європейського Союзу). Ще 31% відповідей використовували ці наративи без згадки про їхнє походження. І лише 52% відповідей прямо спростовували дезінформацію. На думку співавтора дослідження Карла Міллера, інформаційні операції поступово зміщуються із соціальних мереж до AI-сервісів. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/WORLD/doslidzhennja-shi-vidtvorjuje-rosijski-fejki.html>

Мовні питання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 лип. Поліція Київщини перевіряє відео з танцями неповнолітніх під російську музику на «Алеї Слави». – Інф.

Поліція Київської області проводить перевірку за фактом неправомірних дій двох неповнолітніх дівчат в селі Путрівка Фастівського району, які танцювали під російську музику на тлі світлин загиблих. Правоохоронці внесли відомості до Єдиного обліку реєстрації заяв та повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1188933.html>

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи

громад

Віледж Україна. – 2026. – 29 лип. Кличко підтримав петицію проти будівництва паркінгу на Пейзажній алеї. – Гуржий В.

Мер Києва Віталій Кличко підтримав петицію проти будівництва паркінгу та із закликом розглянути альтернативні варіанти благоустрою зеленої зони на Пейзажній алеї. Ділянка за адресою провулок Киянівський, 12–14 перебуває у постійному користуванні КО «Київзеленбуд». Також Кличко зазначає, що поруч із ділянкою розташовані чотири об'єкти культурної спадщини, проте це не забороняє будівництво за умови проведення попередніх археологічних досліджень. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/375909-klichko-pidtrimav-petitsiyu-proti-budivnitstva-parkingu-na-peyzazhniy-aleyi>

Музика

Віледж Україна. – 2026. – 29 лип. Саша Чемеров співає партію Каті Chilly у лайві «Понад хмарами». – Головань Д.

Олександр Положинський, Саша Чемеров та Ігор Кириленко випустили нову версію хіта початку 2000-х «Понад хмарами». Разом із релізом

опублікували live-відео з Fusion Jams у Національному цирку України. Лайв записали 11 липня під час «Зіркового джему в цирку» від Fusion Jams. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/375915-divitsya-layv-z-fusion-jams-u-tsirku-de-polozhinskiy-i-chemerov-vikonali-hit-2000-h-laquo-ponad-hmarami-raquo>

Візуальні мистецтва

Фокус.–2026. – 29 лип. Виставка сучасної фотографії «Коло кольору» на ВДНГ: від колажів до рентгенівських знімків. – Рудько О.

В Києві відкриється безкоштовна фотовиставка «Коло кольору», присвячена дослідженню кольору в сучасній фотографії. Вона триватиме з 1 до 31 серпня на ВДНГ. Гості виставки зможуть побачити різні техніки та поєднання різних практик з фотографією. Це і цифрові й аналогові колажі, ціанотипія (старовинний метод фотографічного друку), розфарбовані вручну 3D-моделі, відскановані об'єкти, рентгенівські знімки та інші експериментальні форми. На виставці буде представлено твори 18 мисткинь, серед яких Аліна Арасланова, Світлана Зарицька, Марина Сироватка, Марина Євтушик, Таня Потоцька, Анн Жулан, Вероніка Гудзенко, Ірина Семко, Оксана Боровець. Докладно:

<https://focus.ua/uk/ukraine/762628-vistavka-suchasnoji-fotografiji-kolo-koloru-na-vdng-vid-kolazhiv-do-rentgenivskih-znimkiv>

Vogue. – 2026. – 29 лип. Подорож уздовж Дніпра: у Великій Британії виходить нова фотокнига про Україну. – Інф.

Улітку 2026 року британське незалежне видавництво Officialzine представить перший випуск нової серії фотокнижок unofficial – проєкту, присвяченого містам і місцям, які розкриваються через особисті історії людей, що в них живуть. Першим виданням серії став зін unofficial – Dnipro: The Plunging Shore, створений українською стилісткою, артдиректоркою та контриб'юторкою Vogue Ukraine Євгенією Скварською спільно з британським фотографом Калпешем Латігерою та за редакції Адама Мюррея. Видання досліджує Дніпро – найдовшу річку України – через життя міст і людей, які формують її береги. Воно стало результатом двох подорожей уздовж 2200-кілометрової течії річки, здійснених улітку 2023 та 2024 років: маршрут від Києва до Запоріжжя став спробою зафіксувати Україну поза межами звичних воєнних образів. Замість фронтових хронік Євгенія Скварська та Калпеш Латігера зосередилися на повсякденності – літніх пляжах, човнових переправах, вербах, кавунах, родинках, які купаються в річці, та простих моментах життя, що продовжується попри повномасштабну війну. Фотокнижка також містить окремий документальний проєкт Dnipro Fotostudiia, присвячений українській громаді в Лондоні. Серія unofficial задумана як колекція історій про міста й регіони, розказаних людьми, які мають із ними особистий зв'язок. Кожне видання відкриває маловідомі місця через фотографію та особистий досвід авторів, формуючи своєрідний глобальний архів локальних історій.

<https://vogue.ua/article/culture/art/podorozh-uzdovzh-dnipra-u-velikiy-britaniji-vihodit-nova-fotoknizhka-pro-ukrajinu-64525.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 лип. Український оскарівський комітет оголошує приймання заявок претендента на «Оскар» від України. – Інф.

Український оскарівський комітет оголошує про початок приймання заявок для участі у відборі фільму, який представлятиме Україну в категорії «Міжнародний повнометражний фільм» 99-ї премії «Оскар» Американської академії кінематографічних мистецтв і наук. Зазначається, що до участі у відборі допускаються фільми, що відповідають вимогам Американської академії кінематографічних мистецтв і наук для категорії International Feature Film. Далі, після завершення приймання заявок та затвердження Американською академією кінематографічних мистецтв і наук складу Українського оскарівського комітету він розпочне розгляд поданих фільмів. У Комітеті повідомили, що приймання заявок триватиме з 30 липня до 19 серпня включно. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1188999.html>

NV. –2026. – 29 лип. За Перемогу, Тиша лиманів та Рятуй. Одеський міжнародний кінофестиваль оголосив фільми Національної конкурсної програми. – Найденко Ю.; Віледж Україна. – 2026. – 29 лип. Одеський кінофестиваль оголосив національну конкурсну програму. До неї увійшло 14 фільмів. – Гуржий В.

Сімнадцятий Одеський міжнародний кінофестиваль, який знову пройде у Києві замість Одеси, оголосив фільми, які змагатимуться за нагороди у національному конкурсі. До Національної конкурсної програми увійшло 14 повнометражних стрічок – чотири ігрові та 10 документальний. Це нові роботи українських режисерів і міжнародні копродукції, які досліджують досвід війни та її наслідків, людську стійкість, пам'ять, втрати й пошук майбутнього. Фільми з цієї програми змагатимуться за нагороди в номінаціях «Найкращий український ігровий повнометражний» фільм та «Найкращий український документальний повнометражний фільм». Переможців визначить незалежне журі. Крім того серед стрічок Національної та Міжнародної конкурсних програм буде визначено володаря Гран-прі за результатами глядацького голосування, а Міжнародна федерація кінопреси FIPRESCI вручить власний диплом одному з фільмів Національного конкурсу. Серед гучних прем'єр – новий фільм режисера Валентина Васяновича «За Перемогу!», фільм португальської акторки і режисерки Ани Роши де Соуза про українку Орисі із синдромом Дауна, документальна стрічка «Машина часу Майдан» режисерів Романа Тихого і Романа Любого, розповідь про діяльність та мету Театру ветеранів режисерки Юлії Большинської та фільм «Тиша лиманів» режисера Володимира Бакумова, який розповідає про життя парку Тузлівські лимани під час повномасштабної війни. ОМКФ пройде у Києві з 27 серпня по 4 вересня. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/odeskiy-kinofestival-2026-ogolosheni-filmi-nacionalnogo-konkursu-50628227.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/375917-odeskiyy-kinofestival-ogolosiv-natsionalnonu-konkursnu-programu-do-neyi-uviyshlo-14-filmiv>

Укрінформ. – 2026. – 29 лип. В Україні екранізують антиутопію «Око прірви» Валерія Шевчука. – Інф.

Український режисер Ангел Ангелов працює над екранізацією історично-містичної антиутопії «Око Прірви» письменника-шістдесятника Валерія Шевчука. «Око прірви» стане дебютним ігровим повнометражним фільмом режисера-документаліста. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4149102-v-ukraini-ekranizuut-antiutopiu-oko-prirvi-valeria-sevcuka.html>

Що пишуть про скандал довкола кіновиробництва польської історичної драми «Санаторій Горького. Поєдинок» (польськ. – «Pojedynek») на яке Державне агентство з питань кіно витратило державні гроші
Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 29 лип. Українське Держкіно виділило понад 18 млн грн на польський фільм. І це лише офіційні дані. – Москаленко Ю.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/ukrajinske-derzhkino-vidililo-ponad-18-mln-hrn-na-polskij-film-i-tse-lishe-ofitsijni-dani.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 29 лип. Польський «Санаторій Горького»: Держкіно віднесло Катинську трагедію до історії України, а сам фільм назвало «національним». – Москаленко Ю.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/polskij-sanatorij-horkoho-derzhkino-vidneslo-katinsku-trahediju-do-istoriji-ukrajini-a-sam-film-nazvalo-natsionalnim.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 29 лип. Держкіно причетне до зйомок польського фільму «Санаторій Горького. Поєдинок»: яка вигода для України. – Москаленко Ю.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/derzhkino-prichetne-do-zjomok-polskoho-filmu-sanatorij-horkoho-pojedinok-jaka-vihoda-dlja-ukrajini.html>

Література. Книговидання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 лип. Гендиректор «Ранку» запропонував уряду сім кроків для підтримки книжкової галузі. – Інф.

Генеральний директор видавництва «Ранок» Віктор Круглов запропонував уряду сім кроків для підтримки книжкової галузі в умовах війни. Серед його пропозицій, зокрема, п'ятирічна програма заміни та оновлення бібліотечних фондів у півфінансуванні держави з громадами; розширення програми «єКнига» на батьків новонароджених та неповнолітніх дітей; дозвіл зменшувати податкове навантаження видавництв та друкарень на суму збитків

від ворожих прильотів; пільгове кредитування на відновлення постраждалих підприємств; виконання прийнятого у 2023 закону про підтримку книгарень; уточнення стосовно пільги по ПДВ на доставку підручників; запровадження механізму Культура.City (аналог Дія.City) для підприємств культурної галузі з можливістю безподаткового реінвестування прибутків в культурні проєкти. Керівниця Українського інституту книги (УІК) Олександра Коваль після чергового російського обстрілу, в якому зазнали пошкоджень видавництва і друкарні, заявила про необхідність виділення 150–200 млн грн на відновлення втраченого мільйона книжок. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1188861.html>

Українська літературна газета. – 2026. – 29 лип. У Харкові відбудеться фестиваль Літературний Ярмарок. – Інф.

28–30 серпня у Харкові відбудеться книжковий фестиваль Літературний Ярмарок, до якого долучаться понад 50 учасників. Серед них Юрій Андрухович, Сергій Жадан, Артур Дронь та інші. Літературний Ярмарок 2026 буде заповнений різноманітними подіями та постатями, які творять сучасну українську культуру. Окрім цього Сергій Жадан та Олена Павлова презентують альманах Літературний Ярмарок, до якого увійшли твори учасників минулорічного фестивалю, а письменник і композитор Юрій Гуржи презентує книжку про Харків із фотографіями свого батька. Ще на Літературному Ярмарку український ПЕН планує представити програму «Сковорода та його друзі». Також відвідувачі фестивалю зможуть побачити роботи харківської художниці та поетки Ніки Кожушко, яка загинула внаслідок російського удару у 2024 році. Куратором експозиції буде Гамлет Зінківський. Також на фестивалі працюватиме книжковий ярмарок. Свої видання представлять Vivat, «Віхола», «Фоліо», «Ранок», «Фабула», «Видавництво Старого Лева» та інші видавництва. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/podiji-literaturi/u-kharkovi-vidbudetsia-festyval-literaturnyj-iarmarok/>

Музейна справа

NV. –2026. – 29 лип. Музеї Херсона та Дніпра потрапили до рейтингу 25 найвпливовіших музеїв світу за версією MuseumWeek 2026. – Пасічник К.

Херсонський художній музей імені Шовкуненка та Дніпропетровський історичний музей імені Яворницького потрапили у рейтинг 25 найвпливовіших музеїв світу за версією всесвітнього фестивалю для закладів культури MuseumWeek 2026. Рейтинг враховує здатність мобілізувати аудиторію, поширювати культурний контент і залучати людей до розмов про мистецтво. Херсонський художній музей імені Шовкуненка посів 24 місце. Дніпропетровський історичний музей імені Яворницького посів четверте місце в рейтингу найвпливовіших музеїв світу за версією MuseumWeek 2026. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/ukrajinski-muzeji-u-top-25-vplivovih-svitu-reyting-museumweek-2026-50628075.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 29 лип. У столичному музеї відкриють виставку до 130-річчя збірки Івана Франка «Зів'яле листя». – Асадчева Т.

Цьогоріч ми відзначаємо одразу кілька ювілейних дат, пов'язаних з Іваном Франком: 170 років від дня народження письменника, 140-річчя його шлюбу, 110 років від дня смерті, а також 130-річчя виходу збірки «Зів'яле листя». З цієї нагоди 29 липня у Меморіальному будинку Михайла Старицького презентують мистецький проєкт, присвячений ювілейним датам Івана Франка та його легендарній збірці. Вже понад століття поезія «Зів'ялого листя» знаходить втілення у музиці, малярстві та пластиці. Нинішня експозиція ставить філософське запитання: чим насправді є Франкові «жмутки»? В експозиції представляють паперові скульптури Люди Ковальчук та графіку Андрія Чебикіна. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/130446/>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. У Міністерстві культури обговорили подальший розвиток заповідника «Києво-Печерська лавра». – Інф.

У Міністерстві культури України відбулася робоча нарада щодо подальшого розвитку заповідника «Києво-Печерська лавра». У нараді взяли участь митрополит Київський і всієї України Епіфаній, заступниця керівника Офісу Президента України Олена Ковальська, перший заступник міністра культури України Іван Вербицький та генеральний директор Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» Максим Остапенко та голова Державної служби України з етнополітики та свободи совісті Віктор Єленський. Учасники обговорили ключові напрями розвитку заповідника та монастирської громади, зокрема питання збереження й відновлення пам'яток і святинь Лаври, забезпечення відкритості її території для відвідувачів, а також розвиток паломницьких і культурних маршрутів. Окрему увагу учасники зустрічі приділили розвитку інфраструктури заповідника, посиленню взаємодії між органами державної влади, адміністрацією заповідника та Православною церквою України, а також створенню нових можливостей для відвідувачів і паломників. Також йшлося про підготовку до відзначення 975-річчя Києво-Печерської лаври. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4149271-u-ministerstvi-kulturi-obgovorili-podalsij-rozvitok-zapovidnika-kievopecerska-lavra.html>

Укрінформ. – 2026. – 29 лип. В Ужгородському скансені відкрили відреставровану каплицю XIX століття. – Інф.

В Ужгородському скансені відкрили відреставровану римсько-католицьку каплицю святої Марії-Магдалини XIX століття, яку перевезли із села Підполоззя. Восени 2024 року каплицю демонтували та перевезли до Закарпатського музею народної архітектури та побуту. Там відбулася наукова реставрація споруди, яку відтворили максимально наближено до її історичного вигляду із застосуванням традиційних технологій. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4149153-v-uzgorodskomu-skanseni-vidkrili-vidrestavrovanu-kaplicu-svatoi-mariimagdalini-hih-stolitta.html>

Релігія

NV. – 2026. – 29 лип. «Неможливо гарантувати безпеку». МЗС України застерегло хасидів від паломництва до Умані на свято Рош га-Шана. – Шолян В.; Фокус. – 2026. – 29 лип. «Їдьте на свій страх і ризик»: МЗС звернулося до хасидів щодо паломництва в Умань. – Позняковська Д.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 лип. МЗС України закликає хасидів утриматися від паломництва до Умані на Рош га-Шана. – Інф.

Міністерство закордонних справ України рекомендувало ізраїльським паломникам-хасидам не приїздити до Умані на святкування юдейського Нового року Рош га-Шана. Через повномасштабну війну, розв'язану росією проти України, яка триває вже понад чотири роки і українські міста, а також цивільна і транспортна інфраструктура постійно зазнають масованих обстрілів. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/rosh-ga-shana-2026-mzs-ukrajini-rekomenduvalo-palomnikom-utrimatisya-vid-vidviduvannya-umani-50628177.html>
<https://focus.ua/uk/voennye-novosti/762670-hasidi-v-umani-mzs-zaklikalo-palomnikov-utrimatisya-vid-pojizdki>
<https://interfax.com.ua/news/general/1188913.html>

Культура національних меншин. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 30 лип. На виставці в Любляні представляють український рушник, врятований із зони бойових дій. – Інф.

У столиці Словенії 1 серпня відбудеться авторська екскурсія виставкою «Ноша ідентичності. Вишита Україна». Під час екскурсії, яку проведе кураторка Наталія Холод, відвідувачі матимуть нагоду більше дізнатися про українські традиції, народний одяг і родинні історії, закарбовані у вишивці, тканинах та автентичних строях із різних регіонів України. Особливою подією стане презентація нового експоната – старовинного українського рушника з Харківської області. Його знайшли в зоні бойових дій, зберегли українські військові та передали до музейної колекції. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4149368-na-vistavci-v-lublani-predstavlat-ukrainskij-rusnik-vratovani-jiz-zoni-bojovih-dij.html>

Укрінформ. – 2026. – 29 лип. Український дитячий ансамбль виступив у мерії Марракеша. – Інф.

Український дитячо-юнацький ансамбль народного танцю «Полуничка» зі Львова виступив у мерії міста Марракеш (Марокко), представивши програму народних танців. Візит відбувся напередодні участі колективу в міжнародному фестивалі «Діти миру», який проходитиме з 1 до 5 серпня у місті Сале. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4149148-ukrainskij-ditacij-ansambl-vistupiv-u-merii-marrakesa.html>

Міжнародне співробітництво

Вечірній Київ. – 2026. – 29 лип. Музей Alte Pinakothek у Мюнхені запустив україномовний аудіо гід. – Асадчева Т.; Укрінформ. – 2026. – 29 лип. У мюнхенській Старій пінакотечі запрацював україномовний аудіогід. – Інф.

Нещодавно у мюнхенській Старій пінакотечі (Alte Pinakothek) запрацював аудіогід українською. Проект реалізується в межах ініціативи Першої леді Олени Зеленської з упровадження україномовних аудіогідів у провідних культурних осередках світу. Alte Pinakothek – це одна з найзначніших художніх галерей Європи. Відкрита ще у XIX столітті, вона зберігає багатющу колекцію європейського живопису XIV–XVIII століть. У її залах представлені полотна видатних майстрів, чії твори стали частиною світової спадщини: Альбрехта Дюрера, Рафаеля, Рембрандта, Леонардо да Вінчі, Тіціана та багатьох інших. Відтепер українські відвідувачі зможуть глибше зануритися в історичний та мистецький контекст кожної епохи, слухаючи експертні розповіді українською. Втілення проекту стало можливим завдяки спільним зусиллям партнерів. Зокрема, над перекладом текстів працювали Катерина Матей та Об'єднання українських організацій у Німеччині (Dachverband der Ukrainischen Organisationen in Deutschland e. V.), а впорядкуванням аудіогіду та мистецтвознавчою експертизою займалася Олена Корзун. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/130465/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4148989-u-munhenskiy-starij-pinakoteci-zapracuvav-ukrainomovnij-audiogid.html>

Укрінформ. – 2026. – 29 лип. Посольство України в Бельгії закликає організаторів «Ночі музеїв в Антверпені» скасувати виступ росіянки. – Інф.

Посольство України в Королівстві Бельгія звернулося до органів бельгійської влади через оголошену участь художниці з рф у цьогорічній «Ночі музеїв в Антверпені». Посольство України висловлює занепокоєння через виступ Дар'ї Патрикєєвої з росії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4149195-posolstvo-ukraini-v-belgii-zaklikae-organizatoriv-noci-muzeiv-v-antverpeni-skasuvati-vistup-rosianki.html>

NV. – 2026. – 29 лип. Режисерка Анастасія Фалілеєва звинуватила колишнього партнера у зґвалтуванні. – Пасічник К.

Режисерка стрічки «Я померла в Ірпені» Анастасія Фалілеєва публічно звинуватила свого колишнього партнера, оператора Сергія Кіреєва, у сексуальному насильстві. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/socium/ya-pomerla-v-irpeni-anastasiya-falileyeva-zvinuvatila-sergiya-kireyeva-u-nasilstvi-50628063.html>

Українська літературна газета. – 2026. – 29 лип. 13 романів від авторів із 7

країн світу: Букерівська премія представила довгий список номінантів 2026 року. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 29 лип. Букерівська премія оголосила лонгліст номінантів. – Інф.

До довгого списку номінантів Букерівської премії 2026 року ввійшли 13 романів. Серед претендентів на нагороду – два попередні переможці (Марлон Джеймс і Дуглас Стюарт), Елізабет Страут, яка вже була у короткому списку премії, та три автори, які дебютують із романами. Не варто плутати Букерівську премію та Міжнародну Букерівську премію, яку цього року перейменували на честь британського підприємця російського походження Дмитра Бухмана, чий фонд Bukhman Philanthropies взяв на себе зобов'язання фінансувати премію протягом наступних десяти років. Головна відмінність між нагородами полягає в мові оригіналу твору та тих, хто отримує нагороду: першу вручають за романи, написані одразу англійською мовою, а другу – за закордонну прозу, перекладену англійською. Авторів, які потрапили до довгого списку, представляють сім країн і три континенти, хоча більшість із них мешкає у Великій Британії. Серед номінантів є поети, драматурги, критики, а також люди нелітературних професій. Короткий список номінантів оголосять на публічному заході в Лодноні 22 вересня. Ім'я переможця чи переможки стане відомим 9 листопада. Довгий список Букерівської премії 2026 року – докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/13-romaniv-vid-avtoriv-iz-7-krain-svitu-bukerivska-premiia-predstavyla-dovhyj-spysoy-nominantiv-2026-roku/>
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4149098-bukerivska-premia-ogolosila-longlist-nominantiv.html>

Українська літературна газета. – 2026. – 29 лип. ChatGPT почав відхиляти запити на створення текстів у стилі відомих авторів, – Ars Technica. – Інф.

За даними медіа, така зміна може мати юридичне значення для розробника чатбота, якого звинувачують у порушенні авторських прав під час навчання моделей. ChatGPT від OpenAI почав відхиляти запити користувачів на створення текстів у стилі відомих письменників. Натомість він пропонує альтернативу із «загальними рисами» цих авторів, «залишаючись при цьому унікальним у своєму стилі»... За даними Ars Technica, відмова чатбота копіювати точний стиль і пропозиція передавати «характерні риси» автора може мати юридичне значення, адже OpenAI продовжує захищатися в низці судових позовів, у яких її звинувачують у масштабному порушенні авторських прав під час навчання моделей. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/chatgpt-pochav-vidkhyliaty-zapyty-na-stvorennia-tekstiv-u-styli-vidomykh-avtoriv-ars-technica/>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm

контакт. тел.: 425-23-26